

Megtanulni tanulni

Sokunk panasza, hogy az autófenn tartásban dolgozók – szerelők, művezetők, munkafelvezők stb. – technikakövető, szintentartó tudása csekély. Miután ez bizony nem mai probléma, ezért a velünk élő autotechnikára vonatkozó ismereteik is hagynak némi kívánnivalót maguk után. Az alkatrészcsere mindenek felett – tudom, hogy más okok is vannak –, de gyakran azért kap elsőbbséget, mert a szerelő nem érti a szerkezet működését, nem tud hibát keresni. Azt is gyakran hallom, hogy nekem csak azt tanít-sák meg egy tanfolyamon, hogy hol van az, amit „el kell fordítani”, a többivel úgysem tudok mit csinálni, ezért nem is érdekel. Azaz nem érdekli a szakma, azt csak betanított szinten kívánja és tudja művelni. A legritkább eset – tisztelet a kivételeknek –, amikor egy alkalmazott autószerelő önszorgalomból képi magát, szakirodalmat vesz, folyóiratot olvas. Ha ő horgász, vagy lovakkal foglalkozik, vagy legyen bármilyen hob-bija, minden folyóiratot és szakkönyvet erre nézve megvesz, összejövetelekre jár – ezt számos konkrét esetben hallottam tőlük. A szakmájához tartozót nem veszi, azt mondja, hogy úgy általában mindent tud (nagy „arc”), egyébként is drága, meg azt mondja, hogy ezt a cégének kellene megvennie, de erre sajnálják ott a pénzt. A ma-szekoknál (és a fusizó alkalmazottaknál) jobbára más, jobb a helyzet. Ők nem tud-nak egy cég mögé bújni. Ha nem tudnak, előbb-utóbb maguk buknak. Ma gyakran hallunk az életem át való tanulásról. (Emlékeznek, hogy mi van a pap sír-kövére írva? – „Tanulmányait befejezte”.) Az alapkérdés tehát így hangzik:

Vajon megtanultunk-e tanulni, és megtanítjuk-e a fiatalokat tanulni?

Az iskola a lexikális tudás elsajátíttatásának a színtere-e, vagy alapokra építve a problémamegoldás módszertanának megtanítója? Az autotechnika beláthatatlanul nagy ismerethalmaza és dinamikus fejlődése nem hagy kétséget afelől, hogy csak a második válasz lehet az, amely alapján kell a képzés egészét kialakítani. A tanu-lónak önállóan kell feldolgoznia egy-egy műszaki részletet a szakirodalom segítsé-gével. Ez ma a tanításból szinte teljesen hiányzik! Először azt kell megmutatni, hogy hol lehet a dolgoknak utánanézni, melyek a források. Örömmel konstatálhatjuk, hogy ennek oktatására a középfokú képzésben van már tantárgy. Remélhetőleg az „infor-mációhordozók tengeréből” nagyot merít, és nem csak egy-egy CD használatának bemutatásában merül ki. A tanulókat rá kell venni – feladatokkal rá kell kényszeríteni – arra, hogy az iskolai könyvtárban, könyvekben és folyóiratokban, az interneten, és technikai és adatbázis CD-ken nézzenek utána egy-egy kérdésnek. Sőt ennél még „eretnekebb” javaslatom is van: menjenek egy-egy információ után szervizekbe, vá-rosi könyvtárba, múzeumba – ahol ezt megtehetik. Megtehetik ezt virtuálisan is – az internet mindenhová elvisz! Tudni kell persze használni, ehhez legalább alapfokú jár-tasság kell a keresés technikájában és idegen nyelvben.

Vajon a tanárok képesek-e vezetni, vagy – ez sem kis dolog – együtt menni a diákokkal ezen az úton? Azt egyszer 's mindenkorra tudomásul kell venni, hogy egyetemes autós tankönyv nincs, és nem is lesz! Nyomatott vagy elektronikus formában meg-jelenő szakkönyvek lesznek. Igen örvendetes, hogy a hazai, természetesen magyar nyelvű szakirodalom ma milyen sok értékes művet kínál. Kedves Olvasó! Figyeli és ismeri ezeket? Az önálló tanuló munkára, mint tudjuk, az amerikai, de már a nyugat-európai középfokú képzés is nagy hangsúlyt fektet. Munkafüzetek alapján önálló té-mafeldolgozás, kisdolgozatírás, a műhelyben önálló diagnosztikai, beállítási, sze-relési munkavégzés – mindehhez saját digitális fotókészítés, elektronikus – például power pointos megjelenítés – dokumentálás és kiselőadás a többiek okulására is. Egy ilyen prezentációt az osztály előtt meg kell tudni védeni is!!! Ne feledjük, hogy az autószerelő és autóelektronikai szerelő tanulók nálunk ma érettségizettek, és re-méljük érettebbek is, akiktől többet lehet várni, mint a korábban képzésbe került 14, illetve 16 éves korosztály.

Dr. Nagyszokolyai Iván